

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και
την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΖΩ ΚΑΛΥΤΕΡΑ – ΕΥ ΖΗΝ

3. Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση

«Η πορεία των εφηβικών σχέσεων από το χθες στο σήμερα»

Γεωργία Λ. Κορακίδη

Φιλοσοφία – Σκοπιμότητα προγράμματος

Σκοπός του εκπαιδευτικού προγράμματος είναι η εκπαίδευση και η ενημέρωση των μαθητών/τριών σε θέματα που αφορούν τις εφηβικές σχέσεις με τη ματιά της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, έτσι όπως αυτές διαμορφώνονται σε βάθος χρόνου από το χθες στο σήμερα. Μέσα από τη διερευνητική τους ματιά οι μαθητές/τριες θα συνδεθούν με το χθες, με το κλίμα που διακατείχε τις σχέσεις τότε και θα αντιληφθούν τις διαφορές με το σήμερα. Θα σταθούν με σεβασμό και αξιοπρέπεια απέναντι στις ιστορίες που θα ειπωθούν και θα κατανοήσουν τις διεργασίες που διατρέχουν τις εφηβικές σχέσεις. Το πρόγραμμα διαπνέεται από τη συνεργασία με τους γονείς/κηδεμόνες και τον στενό οικογενειακό κύκλο (παππούδες/γιαγιάδες).

Μέσα από το συγκεκριμένο πρόγραμμα οι μαθητές/τριες ακολουθώντας διαδρομές της βιωματικής και ανακαλυπτικής μάθησης, θα οδηγηθούν στα μονοπάτια των εφηβικών σχέσεων. Θα (ξανα)συστηθούν μέσα από μια άλλη ματιά, θα πάρουν συνέντευξη από τους παππούδες και τις γιαγιάδες τους (ή από κάποιο άλλο οικείο πρόσωπο αντίστοιχης ηλικίας), θα τους φωτογραφίσουν/βιντεοσκοπήσουν, θα επεξεργαστούν φύλλα εργασίας τα οποία θα παρουσιάσουν στην ολομέλεια, θα παράγουν μία μικρή ταινία, θα ακούσουν τις ιστορίες των γονιών τους (κηδεμόνων ή κάποιου άλλου προσώπου αναφοράς), θα διερευνήσουν τον τρόπο με τον οποίο τα ψηφιακά μέσα επηρεάζουν τις εφηβικές σχέσεις, θα ετοιμάσουν ένα (ψηφιακό) βιβλίο με το υλικό των εργαστηρίων και τέλος θα αξιολογήσουν και θα αξιολογηθούν.

Μέσα από το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα των επτά (7) εργαστηρίων επιδιώκεται οι μαθητές/τριες να:

- προβληματιστούν σε θέματα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης
- διαμορφώσουν κριτική σκέψη
- καλλιεργήσουν τη λήψη απόφασης
- εξασκήσουν την επίλυση προβλήματος
- λάβουν εφόδια και κίνητρα
- ευαισθητοποιήσουν την εκπαιδευτική οικογένεια
- ενεργοποιήσουν πρόσωπα της οικογένειας
- δραστηριοποιηθούν σε θέματα της κοινότητας
- κατακτήσουν ιδιότητες του ενεργού πολίτη
- προετοιμαστούν για τον ρόλο του αυριανού πολίτη
- συλλέξουν και να επεξεργαστούν δεδομένα
- εμφυσήσουν τη συνείδηση και την ευσυνειδησία
- αναβαθμίσουν την ποιότητα ζωής της κοινότητας
- ευχαριστηθούν τη διαδρομή του προγράμματος

Πληροφορίες υλοποίησης: προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού

Προαπαιτούμενες γνώσεις:

Το πρόγραμμα μπορεί να υλοποιηθεί με τρεις (3) τρόπους:

- 1) Δια ζώσης
- 2) Εξ αποστάσεως (Παράρτημα Β/ψηφιακά Φύλλα Εργασίας)
- 3) Δια ζώσης και επιλογή δραστηριοτήτων εξ αποστάσεως (συνδυαστικά).

Στο πλαίσιο του προγράμματος έχει συνταχθεί μία επιστολή προς τους γονείς, η οποία αποστέλλεται πριν την έναρξη του πρώτου (1^{ου}) εργαστηρίου και περιλαμβάνεται στο Παράρτημα. Σκοπός αυτής της επιστολής είναι η ενημέρωση και η σύνδεση των γονέων/κηδεμόνων/άλλου οικείου προσώπου με την πορεία του προγράμματος. Αποκτώντας μια πιο ενεργή συμμετοχή στη διαδικασία, οι γονείς/κηδεμόνες θα προσκληθούν να γράψουν ένα γράμμα περιγράφοντας το κλίμα των εφηβικών σχέσεων στη δική τους εποχή. Τα γράμματα αυτά θα διαβαστούν κατά τη διάρκεια του τρίτου (3^{ου}) εργαστηρίου.

Όπου απαιτείται προετοιμασία επόμενου εργαστηρίου, φροντίζουμε να ενημερώσουμε το τμήμα τα τελευταία πέντε λεπτά, εφόσον έχει ολοκληρωθεί και ο αναστοχασμός. Προτείνεται ο/η συντονιστής/τρια εκπαιδευτικός να έχει διατρέξει όλο το πρόγραμμα προτού ξεκινήσει, προκειμένου να οργανώσει καλύτερα τα εργαστήρια. Ανάλογα με τις ανάγκες του τμήματος ο/η εκπαιδευτικός θα έχει τη δυνατότητα να προσκαλέσει στην (ψηφιακή) τάξη εκπρόσωπο από κάποιον φορέα.

Προετοιμασία υλικού/εργαστηρίου:

- Post it/μικρά χαρτάκια/κόλες Α4/μολύβια/στυλό/ένα μικρό ανοιχτό κουτί/χαρτί μέτρου/μαρκαδόρους
- Διαδραστικό πίνακα/προτζέκτορα/αίθουσα πληροφορικής
- Προσκεκλημένος εκπρόσωπος από τα Κέντρα Πρόληψης του ΟΚΑΝΑ, την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου, το Υπουργείο Παιδείας – Αγωγή Υγείας/σχολικό ψυχολόγο, τα Νοσοκομεία, την Περιφέρεια (Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας) κ.ά.
- Φωτογραφική μηχανή/ταμπλέτα/Ηλεκτρονικό υπολογιστή/smart phone
- Φωτογραφίες/χαρτόνια για τα κολάζ/κόλες/ψαλίδια
- Φύλλα εργασίας
- Επιστολή για τους γονείς/κηδεμόνες & το δικό τους γράμμα / εναλλακτικά συμπληρώνουν το γράμμα στο google form για να διατηρηθεί η ανωνυμία
- Δημιουργία (ψηφιακής) αφίσας
- Εφαρμογή (π.χ. movie maker, photodentro-icreate κ.ά.) για παραγωγή ταινίας

Περιγραφή επτά Εργαστηρίων: Στοχοθεσία των εργαστηρίων, προτεινόμενες δράσεις και υλικό αφόρμησης, επέκτασης, γενίκευσης.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΟΛΕΙΟ		ΤΜΗΜΑ.....	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ:
Θεματική	1. Ζω καλύτερα – Ευ Ζην	Υποθεματική	Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: Β' & Γ' Γυμνασίου		
Τίτλος	«Η πορεία των εφηβικών σχέσεων από το χθες στο σήμερα»		
Δεξιότητες στόχευσης του προγράμματος	<p>Μάθησης: Δημιουργικότητα, Επικοινωνία, Κριτική σκέψη, Συνεργασία</p> <p>Ζωής: Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Κοινωνικές, Πρωτοβουλία, Υπευθυνότητα</p> <p>MIT: Τεχνολογίας & Επιστήμης: Ψηφιακός γραμματισμός, Γραμματισμός στα μέσα</p> <p>Νου: Πλάγια σκέψη</p>		
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική	υποθεματική «3. Γνωρίζω το σώμα μου – Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση»		

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/ τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επικοινωνούν • Συμμετέχουν σε διάλογο • Καλλιεργήσουν την ενσυναίσθηση και ευαισθησία 	<p>Γνωριμία με άλλη ματιά</p> 	<p>Υποδοχή: των μαθητών/τριών στην τάξη με μουσικό κομμάτι. Έχουμε τοποθετήσει τις καρέκλες σε κύκλο.</p> <p>Παρουσίαση προγράμματος: σύντομη σύνοψη του προγράμματος, των επτά (7) εργαστηρίων και επεξήγηση του τρόπου που θα γίνει η αξιολόγηση.</p> <p>Ας ξανααυστηθούμε: <u>Καταινισμός ιδεών:</u> ζητάμε από τους/τις μαθητές/τριες να σημειώσουν αυθόρμητα σε μικρά χαρτάκια που τους έχουμε μοιράσει «τι εννοούμε όταν λέμε εφηβικές σχέσεις...». Κατόπιν τα τοποθετούν μέσα σε ένα κουτάκι. Στη συνέχεια όποιος/α επιθυμεί να ξεκινήσει, συστήνεται στην ολομέλεια αναφέροντας το όνομά του/της και την απάντηση που έγραψε. Ακολουθεί συζήτηση.</p> <p>Συμβόλαιο ομάδας: μέσα από τη συζήτηση προκύπτει το πλαίσιο συνεργασίας. Σε ένα χαρτί μέτρου σημειώνουμε τις προσδοκίες των μαθητών/τριών και τους κανόνες των συναντήσεων (π.χ. εχεμύθεια, σεβασμός κ.ά.). Το συμβόλαιο το διατηρούμε και το επαναφέρουμε στην τάξη σε κάθε συνάντηση.</p> <p>Κλείσιμο: αναστοχασμός θέτοντας ερωτήσεις... «πώς φεύγετε σήμερα από την πρώτη συνάντηση»</p> <p>Προετοιμασία επόμενου εργαστηρίου: 1^ο Φύλλο Εργασίας (δυνατότητα ψηφιακού Φ.Ε. στο google form): συνέντευξη από τους παππούδες και τις γιαγιάδες για το πώς διαμορφώνονταν οι σχέσεις των εφήβων ανάμεσα στα φύλα την εποχή τους. Οι μαθητές/τριες έχουν τη δυνατότητα την ώρα της συνέντευξης: να τους φωτογραφίσουν, να τους μαγνητοφωνήσουν/βιντεοσκοπήσουν.</p> <p>Υπενθύμιση: έχουμε στείλει ήδη στους γονείς/κηδεμόνες την επιστολή και το 2^ο Φύλλο Εργασίας το οποίο διευκρινίζουμε ότι το συμπληρώνουν μέχρι και το 2^ο εργαστήριο.</p>

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/ τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επικοινωνούν • Συνεργάζονται • Συμμετέχουν σε διάλογο • Καλλιεργήσουν την ενσυναίσθηση και ευαισθησία • Χειρίζονται ψηφιακά μέσα • Δημιουργούν • Συντάσσουν και να συνθέτουν κείμενα • Εξασκήσουν την κριτική σκέψη 	<p>Συνέντευξη παππούδων & γιαγιάδων</p> 	<p><u>Παρουσίαση των φωτογραφιών ή/και</u> <u>Δημιουργία κολάζ</u> (διαθεματική προσέγγιση με το μάθημα των καλλιτεχνικών): έχουμε ήδη τοποθετήσει στον τοίχο ένα χαρτόνι με αυτοκόλλητες ταινίες, πάνω στις οποίες οι μαθητές/τριες θα κολλήσουν τις φωτογραφίες τους (ή ψηφιακό). <u>Σύνθεση κειμένου:</u> ομαδοσυνεργατική προσέγγιση. Χωρίζουμε το τμήμα σε μικρότερες ομάδες των 3-5 ατόμων. Συζήτηση για το πως κύλησε η διαδικασία και τι εντυπώσεις αποκόμισαν από τη δραστηριότητα (ΦΕ). Κάθε ομάδα συζητά τα συμπληρωμένα 1^α Φύλλα Εργασίας των συνεντεύξεων και επεξεργάζεται το 3^ο Φύλλο Εργασίας προκειμένου να συνθέσει ένα ενιαίο κείμενο (διαθεματική προσέγγιση με τη Νεοελληνική Γλώσσα). Σημείωση: στο κείμενο θα αποτυπωθούν τόσο κοινά στοιχεία που συνέλεξαν οι μαθητές/τριες κατά τις συνεντεύξεις όσο και διαφορετικά στοιχεία. Θα χρειαστεί προσοχή ώστε να μην προσπεραστούν χωρίς να ακουστούν. Κάθε ιστορία αφήνει το δικό της αποτύπωμα. Παρουσίαση στην ολομέλεια των κειμένων. Συζήτηση. <u>Αναστοχασμός.</u> Συζήτηση στην ολομέλεια «πως νιώσατε κατά τη διαδικασία των συνεντεύξεων»... «ποια ήταν τα κυριότερα χαρακτηριστικά των εφηβικών σχέσεων την εποχή των παππούδων/γιαγιάδων»... «εντοπίζετε διαφορές με τις σημερινές σχέσεις;» «τι περιορισμοί επηρέαζαν τις σχέσεις τότε» κ.ά. <u>Προαιρετική δραστηριότητα:</u> Παραγωγή ψηφιακού βιβλίου ή/και μικρής ταινίας, τα οποία θα περιλαμβάνουν ενδεικτικά τις φωτογραφίες, τις αφηγήσεις/ συνεντεύξεις, τη βιντεοσκόπηση. Ξεκινώντας το συντονισμό από το δεύτερο εργαστήριο και μέχρι το έκτο, προετοιμάζεται προοδευτικά το τμήμα. Διαθεματική προσέγγιση με το μάθημα της Πληροφορικής, της Μουσικής, Νεοελληνικής Γλώσσας.</p>

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/ τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επικοινωνούν • Συμμετέχουν σε διάλογο • Καλλιεργήσουν την ενσυναίσθηση και ευαισθησία • Εξασκήσουν την κριτική σκέψη 	<p>Γράμματα γονέων/ κηδεμόνων</p> 	<p>Παρουσίαση γραμμάτων: των γονέων & κηδεμόνων. Ο εκπαιδευτικός σε αυτό το στάδιο θα έχει επιλέξει από πριν κάποια γράμματα. Ξεκινάει η αφήγηση με ένα-ένα γράμμα. Μόλις ολοκληρωθεί η πρώτη αφήγηση, ανοίγει η συζήτηση στην ολομέλεια. Ενδεικτικές ερωτήσεις: «πως ήταν οι εφηβικές σχέσεις την εποχή των δικών σας προσώπων;»... «εντοπίζεται κάποιες διαφορές με το σήμερα; Ποιες είναι αυτές;». Η ανάγνωση συνεχίζεται με κάποια γράμματα ακόμα.</p> <p>Υπενθύμιση: από την αρχή του προγράμματος μαζί με την επιστολή που έλαβαν οι γονείς/κηδεμόνες – ή κάποιο άλλο οικείο πρόσωπο του στενού οικογενειακού κύκλου- έχουμε φροντίσει να τους στείλουμε οδηγίες για το δικό τους (ψηφιακό) γράμμα προς το τμήμα και τους/τις μαθητές/τριες, ώστε να συμπληρώσουν το 2^ο Φύλλο Εργασίας. Στο γράμμα αυτό τους ζητάμε να περιγράψουν το κλίμα των εφηβικών σχέσεων στη δική τους εποχή. Προκειμένου να διαμορφώσουμε ένα κλίμα ασφάλειας και εμπιστοσύνης, θα τους στείλουμε στα προσωπικά τους email έναν σύνδεσμο στο google form. Έτσι διασφαλίζεται η ανώνυμη καταγραφή του γράμματος για όποιον το επιθυμεί. Εναλλακτικά μπορεί να υπάρχει ένα κλειστό κουτί (σαν κάλλη) που θα τα ρίχνουν μέσα.</p> <p>Αναστοχασμός: συζήτηση στην ολομέλεια: «πως νιώσατε σήμερα;» «τι αισθήματα σας δημιουργήθηκαν;» «πως πιστεύετε ότι ένιωθαν οι δικοί σας τότε;» «τι σας άρεσε από εκείνη την εποχή;» «τι θα αλλάζατε από τότε;»</p>

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/ τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επικοινωνούν • Συνεργάζονται • Συμμετέχουν σε διάλογο • Καλλιεργήσουν την ενσυναίσθηση και ευαισθησία • Εξασκήσουν την κριτική σκέψη 	<p>Ο εαυτός μου</p> 	<p>Συμπλήρωση 4^{ου} Φύλλου Εργασίας:</p> <p><u>Ομαδοσυνεργατική προσέγγιση:</u> σε μικρές ομάδες συμπληρώνουν ατομικά το 4^ο Φύλλο Εργασίας. Στη συνέχεια στις μικρές ομάδες ανταλλάσσουν τις απόψεις τους. Κατόπιν στην ολομέλεια ανοίγει η συζήτηση με τα ερωτήματα του Φύλλου Εργασίας (εναλλακτικά συμπληρώνουν το ψηφιακό ΦΕ και στη συνέχεια μέσω της πλατφόρμας Webex/Teams κ.ά. μοιράζονται σε ομάδες ώστε να ακολουθήσει η συζήτηση και στη συνέχεια στην ολομέλεια).</p> <p>Κατά διαστήματα μπορεί να χρειαστεί να ανατρέξουμε στο συμβόλαιο της ομάδας, υπενθυμίζοντας κάποιους κανόνες. Είναι σημαντικό να εμφανίζουμε το συμβόλαιο σε κάθε συνάντηση, ώστε να μας διευκολύνει στη διαδικασία.</p> <p><u>Αναστοχαστικές ερωτήσεις:</u> «πώς νιώσατε σήμερα την ώρα που απαντούσατε στο Φ. Ε.;;» «ποιες διαφορές εντοπίζεται με τις προηγούμενες γενιές;» «τι θα κρατούσατε από το χθες» «τι θα αλλάζατε από το χθες»...</p>

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/ τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επικοινωνούν • Συνεργάζονται • Συμμετέχουν σε διάλογο • Καλλιεργήσουν την ενσυναίσθηση και ευαισθησία • Εξασκήσουν την κριτική σκέψη • Συμπεριφέρονται με σεβασμό • Αντιληφθούν την επίδραση των social media 	<p>Σχέσεις εφήβων και social media</p> 	<p><u>Συμπλήρωση 5^{ου} Φύλλου Εργασίας:</u></p> <p><u>Ομαδοσυνεργατική προσέγγιση:</u> σε μικρές ομάδες συμπληρώνουν ατομικά το 5^ο Φύλλο Εργασίας σε σχέση με το πώς επηρεάζουν τα ψηφιακά μέσα τη διαμόρφωση των εφηβικών σχέσεων. Στη συνέχεια στις μικρές ομάδες ανταλλάσσουν τις απόψεις τους. Κατόπιν στην ολομέλεια ανοίγει η συζήτηση (το εργαστήριο αυτό θα μπορούσε να υλοποιηθεί και εξ αποστάσεως)</p> <p>Σε αυτό το εργαστήριο θα μπορούσαμε να προσκαλέσουμε κάποιον υπεύθυνο από τους προτεινόμενους φορείς (Κέντρο Πρόληψης, σχολική ψυχολόγο κ.ά.). Φροντίζουμε ώστε να έχουμε επικοινωνήσει νωρίτερα. Η συνάντηση θα μπορούσε να υλοποιηθεί και διαδικτυακά εάν το απαιτούν οι συνθήκες.</p> <p><u>Αναστοχαστικές ερωτήσεις:</u> «πώς επηρεάζουν τα social media τις σχέσεις των εφήβων;» «αναφέρετε κάποιες συμπεριφορές που σας τρομάζουν/σοκάρουν/προσβάλουν» «πώς μπορώ να αντιδράσω όταν...»</p>

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/ τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συνεργάζονται • Επικοινωνούν • Συμμετέχουν σε διάλογο • Καλλιεργήσουν την ενσυναίσθηση και ευαισθησία • Δημιουργήσουν • Εξασκήσουν τις ψηφιακές δεξιότητες 	<p>Συνδεόμαστε ψηφιακά</p> 	<p><u>Παραγωγή ψηφιακού βιβλίου:</u> ή/και</p> <p><u>Παραγωγή ταινίας:</u> με τις αφηγήσεις/συνεντεύξεις/κολάζ/φωτογραφίες. Από το 2^ο εργαστήριο έχει ξεκινήσει ήδη η προετοιμασία, όπου έχουμε τη δυνατότητα να αφιερώνουμε στο τέλος κάθε εργαστηρίου κάποια λεπτά για την εξέλιξη του παραγόμενου υλικού. Εναλλακτικά, εάν υποστηριχθεί με διαθεματική προσέγγιση – στο μάθημα της Πληροφορικής, της Μουσικής, της Νεοελληνικής Γλώσσας κ.ά. - μπορεί να εξελίσσεται προοδευτικά το υλικό. Θα μπορούσαμε να χωρίσουμε τους μαθητές/τριες σε ομάδες ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους, ώστε να δουλεύουν ομαδοσυνεργατικά τις υποενότητες, προκειμένου να ολοκληρωθεί η υλοποίηση της παραγωγής του βιβλίου ή και της ταινίας.</p>

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/ τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Οι μαθητές να είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εκτιμήσουν και να αξιολογήσουν τη δική τους συμμετοχή, των συμμαθητών/ τριών τους, του προγράμματος 	<p>Αξιολόγηση</p> 	<p><u>Αξιολόγηση/αναστοχασμός</u></p> <p>Διατρέχουμε αναστοχαστικά όλη την πορεία του προγράμματος. Γίνεται μία ιστορική αναδρομή των εργαστηρίων ξεκινώντας από το πρώτο και καταλήγοντας στο έκτο. Απευθύνονται στους μαθητές αναστοχαστικές ερωτήσεις «πώς σας φάνηκαν τα εργαστήρια;», «μάθατε/ακούσατε κάτι καινούριο;», «τι σας εντυπωσίασε περισσότερο», «θα είχατε κάτι να προσθέσετε;»...</p> <p>Συμπλήρωση των Φύλλων:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Περιγραφικής Αξιολόγησης ✓ Περιγραφικής Αυτό – αξιολόγησης ✓ Περιγραφικής Ετερο – αξιολόγησης ✓ Αξιολόγησης Προγράμματος από τον συντονιστή ✓ Αξιολόγησης Προγράμματος από τους/τις μαθητές/τριες

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις/

Εκπαιδευτικό Υλικό - Σύνδεσμοι

- 1) [Πες μου το φύλο σου να σου πω τι να κάνεις. \(minedu.gov.gr\)](http://minedu.gov.gr)
- 2) <https://video.link/w/ETI4c> Πλατφόρμα Μαθητικής Δημιουργίας www.i-create.gr
- 3) [Photodentro-iCreate: Αρχική](#)
- 4) [Δράσεις και παρεμβάσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης για την Σεξουαλική και Αναπαραγωγική Υγεία - Υπουργείο Υγείας \(moh.gov.gr\)](#)
- 5) [Ενημερωτικό υλικό - Πρόληψη λοιμώξεων HIV-AIDS, Ηπατίτιδες - Υπουργείο Υγείας \(moh.gov.gr\)](#)
- 6) [Προαγωγή Ψυχικής Υγείας Παιδιού και Εφήβου - Υπουργείο Υγείας \(moh.gov.gr\)](#)

- 7) [Συμβουλές - οδηγίες για θύματα προσβολής γενετήσιας ελευθερίας - αξιοπρέπειας \(σεξουαλική κακοποίηση - παρενόχληση\) - Υπ. Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης - Ελληνική Αστυνομία \(astynomia.gr\)](#)
- 8) [Χρήσιμες συμβουλές για την προφύλαξη και προστασία των παιδιών από πράξεις ασέλγειας ή κακοποίησης - Υπ. Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης - Ελληνική Αστυνομία \(astynomia.gr\)](#)
- 9) [Συμβουλές για ασφαλή πρόσβαση στο διαδίκτυο - Υπ. Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης - Ελληνική Αστυνομία \(astynomia.gr\)](#)
- 10) [Φυλλάδια – cyberkid](#)
- 11) [Cyberbullying – Ψηφιακή παρενόχληση – cyberkid](#)

Συνδέσεις με

- Οικιακή Οικονομία,
- Βιολογία,
- Φυσική Αγωγή,
- Νεοελληνική Γλώσσα,
- Πληροφορική,
- Εικαστικά,
- ΚΠΑ,
- Μουσική,
- Αγγλικά

Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας

- ΟΚΑΝΑ – Κέντρα Πρόληψης
- Κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων
- Υπουργείο Υγείας – Αγωγή Υγείας
- Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας ΠΕ
- Νοσοκομεία
- Πανεπιστήμια
- Ελληνική Αστυνομία

Σημειώσεις:

Το πρόγραμμα οργανώνεται με ενδεικτικές δραστηριότητες. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να επεκτείνει ή να περιορίσει κάποιες ανάλογα με τα ενδιαφέροντα των μαθητών/τριών, αξιοποιώντας τη διαθεματικότητα και διεπιστημονικότητα. Οι σύνδεσμοι και οι φορείς συνεργασίας προτείνονται για αυτόν τον σκοπό. Είναι σημαντικό ο συντονιστής εκπαιδευτικός να έχει μελετήσει και τα επτά εργαστήρια προτού ξεκινήσει, προκειμένου να οργανώσει καλύτερα τις δραστηριότητες.

*Για την παραγωγή της ταινίας μπορούν να αξιοποιηθούν εργαλεία όπως π.χ. τα Windows - movie maker - video editor/openshot ή το φωτόδεντρο-icreate.
Η συγγραφή του ψηφιακού βιβλίου μπορεί να γίνει μέσω της docsgoogle.*

Εκδηλώσεις διάχυσης

- με δελτίο τύπου στη σχολική εφημερίδα,
- στον τοπικό τύπο,
- στην ιστοσελίδα του σχολείου,
- στα email των γονέων/κηδεμόνων,
- κοινοποίηση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης,
- δημιουργία αφίσας,
- προβολή της ταινίας στα υπόλοιπα τμήματα,
- ανάρτηση του ψηφιακού βιβλίου,
- διασύνδεση με άλλα σχολεία που υλοποιούν το πρόγραμμα,
- διοργάνωση Πανελληνίου Συνεδρίου Καλών Πρακτικών του Προγράμματος Δεξιοτήτων.

Αξιολόγηση Προγράμματος - Συνολική αποτίμηση & αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση

Προτείνεται να αξιολογηθεί το πρόγραμμα από τον συντονιστή εκπαιδευτικό καθώς και από τους/τις μαθητές/τριες. Στο έβδομο εργαστήριο θα γίνει μία σύνοψη της πορείας των έξι εργαστηρίων, θα διατυπωθούν αναστοχαστικές ερωτήσεις και αφού συμπληρωθούν τα φύλλα αξιολόγησης, στο τέλος θα απαντηθούν τα φύλλα αξιολόγησης του προγράμματος.

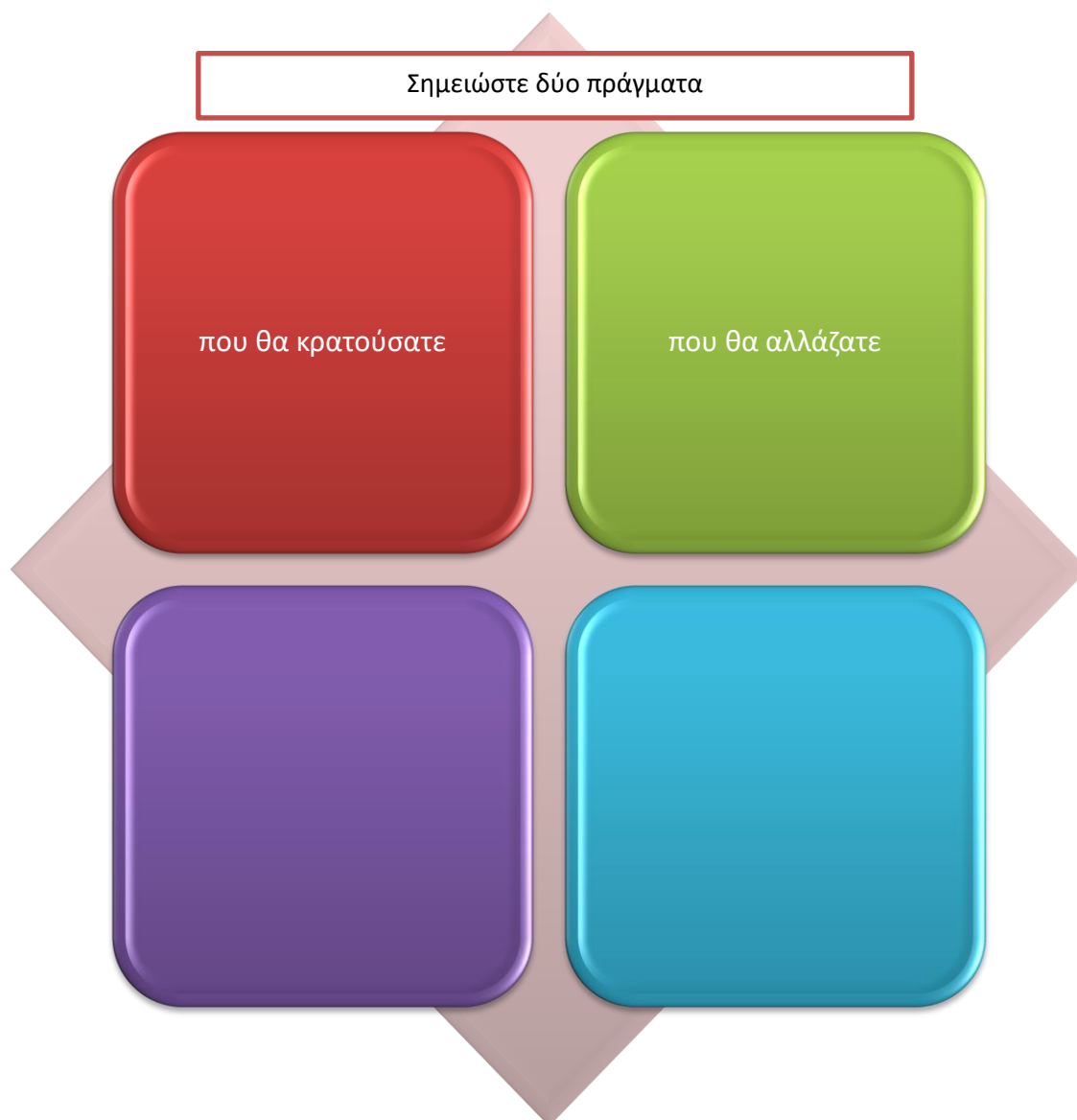
ΦΥΛΛΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σχολείο:

Ον/νυμο συντονιστή:

Ημερομηνία:

Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι το πρόγραμμα:	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
Πέτυχε τους στόχους που έθεσε;				
Λειτουργήσε θετικά στην εκπαιδευτική διαδικασία;				
Ενίσχυσε τη διαθεματική προσέγγιση;				
Ωφέλησε συνολικά τους μαθητές;				
Βοήθησε τους/τις μαθητές/τριες να αντιληφθούν καλύτερα τον εαυτό τους;				

**ΦΥΛΛΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ
ΜΑΘΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ**

Σχολείο:

Τμήμα:

Ημερομηνία:

Σημείωσε δύο πράγματα που θα κρατούσες από το πρόγραμμα και δύο πράγματα που θα άλλαζες

Δειγματικά Φύλλα Εργασίας

1^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: Συνέντευξη παππούδων και γιαγιάδων

Όνοματεπώνυμο:

Σχολείο - Τμήμα:

Ημερομηνία:

Κατέγραψε πληροφορίες για το πρόσωπο που παίρνεις συνέντευξη:
όνομα/ηλικία/πόλη

- 1) Σε ποια περιοχή ζούσε όταν ήταν έφηβος/η;
- 2) Πώς διασκεδάζε όταν ήταν έφηβοι; Πώς περνούσε στην έξοδο;
- 3) Πώς συμπεριφερόταν στο σπίτι και πώς στην έξοδο;
- 4) Πως ήταν εκείνη την εποχή οι εφηβικές σχέσεις ανάμεσα στα φύλα;
- 5) Συζητούσατε θέματα σεξουαλικής αγωγής;

2^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: Γράμμα γονέων/κηδεμόνων/άλλου προσώπου

Σχολείο/Τμήμα:

Ημερομηνία:

- 1) Στοιχεία: Ηλικία:
- 2) Σε ποια περιοχή ζούσατε όταν ήσασταν έφηβος/η;
- 3) Πώς διασκεδάζατε όταν ήσασταν έφηβοι; Πώς περνούσατε στην έξοδο;
- 4) Πώς συμπεριφερόσασταν στο σπίτι και πώς στην έξοδο;
- 5) Πως ήταν εκείνη την εποχή οι εφηβικές σχέσεις ανάμεσα στα φύλα;
- 6) Συζητούσατε θέματα σεξουαλικής αγωγής; Αν ναι, με ποιον;
- 7) Ενημερωνόσασταν για θέματα σεξουαλικής αγωγής; Αν ναι, από ποιον;

3^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Όνομα ομάδας:

Σχολείο/τμήμα:

Ημερομηνία:

Εμπνευστείτε από τις συνεντεύξεις σας και γράψτε ένα κοινό κείμενο, το οποίο θα περιλαμβάνει τις απαντήσεις που σημειώσατε.

4^ο Φύλλο Εργασίας: πώς βλέπω τον εαυτό μου στις σχέσεις μου με τους άλλους

Όνοματεπώνυμο:

Σχολείο/Τμήμα:

Ημερομηνία:

- 1) Με ποιον τρόπο διασκεδάζω; Πώς περνάω στη βόλτα;
- 2) Πώς συμπεριφέρομαι στο σπίτι και πώς στη βόλτα;
- 3) Πως είναι σήμερα οι εφηβικές σχέσεις ανάμεσα στα φύλα;
- 4) Συζητώ θέματα σεξουαλικής αγωγής με...
- 5) Δύο θετικά χαρακτηριστικά που έχω μέσα σε μια σχέση
- 6) Δύο χαρακτηριστικά που έχω μέσα σε μία σχέση και θέλω να τα βελτιώσω
- 7) Τι είναι αυτό που ζητάω μέσα σε μια σχέση
- 8) Τι είναι αυτό που δίνω μέσα σε μια σχέση
- 9) Με ποιον τρόπο επικοινωνώ μέσα στη σχέση

5^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: εφηβικές σχέσεις & social media

Όνοματεπώνυμο:

Σχολείο/Τμήμα:

Ημερομηνία:

- 1) Πώς επηρεάζονται οι εφηβικές σχέσεις ανάμεσα στα φύλα από τα social media;
- 2) Όταν κάποιος πραγματικά φοβάται (λόγω των social media) κάτι
- 3) Αναστατώθηκα πάρα πολύ όταν (λόγω των social media)
- 4) Κάτι που με είχε εκνευρίσει πολύ στο παρελθόν (λόγω των social media) ήταν
- 5) Ένα πρόσωπο που μου συμπαραστάθηκε ιδιαίτερα (αν συνέβη κάτι λόγω των social media) είναι

Ενδεικτικές δραστηριότητες για την περιγραφική αξιολόγηση

ΦΥΛΛΟ ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Όνοματεπώνυμο:

Ημερομηνία:

Τμήμα:

Διαβάθμιση	Αρχόμενη	Αναπτυσσόμενη	Ικανοποιητική	Εξαιρετική
Υποβάλλει εγκαίρως τη δραστηριότητα που του/της ανατέθηκε				
Τηρεί με συνέπεια τη δέσμευση απέναντι σε άλλους				
Μπορεί να επιλέγει αξιόπιστες πηγές πληροφόρησης				
Μπορεί να αξιολογεί τους κινδύνους στη χρήση των μέσων κοινων. δικτύωσης				
Μπορεί να χειρίζεται ψηφιακά μέσα				
Λαμβάνει υπόψη τα συναισθήματα των άλλων όταν παίρνει αποφάσεις				
Συμμετέχει στην ομαδική εργασία				
Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά τις αξίες και τις πεποιθήσεις του/της				
Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά τον εαυτό από διαφορετικές σκοπιές				

Φύλλα περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης

ΦΥΛΛΑ ΑΥΤΟ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Όνοματεπώνυμο:

Ημερομηνία:

Τμήμα:

Διαβάθμιση	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
Αναγνωρίζω ότι πρέπει να αναπτύξω συγκεκριμένες δεξιότητες για τη ζωή μου				
Σέβομαι τους άλλους και τους θεωρώ ισότιμους με μένα				
Τελειώνω έγκαιρα τη δουλειά που μου έχει ανατεθεί				
Επιλέγω τις πιο αξιόπιστες πηγές πληροφόρησης				
Αξιολογώ τους κινδύνους στη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης				
Χειρίζομαι με άνεση ψηφιακά μέσα				
Υπολογίζω τα συναισθήματα των άλλων στις αποφάσεις μου				
Συμμετέχω στην ομαδική εργασία σε αυτό που μου αναλογεί				

ΦΥΛΛΑ ΕΤΕΡΟ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Όνοματεπώνυμο:

Ημερομηνία:

Τμήμα:

Διαβάθμιση	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
Αναγνωρίζει ότι πρέπει να αναπτύξει συγκεκριμένες δεξιότητες για τη ζωή				
Σέβεται τους άλλους και τους θεωρεί ισότιμους με εκείνον/η				
Τελειώνει έγκαιρα τη δουλειά που του/της έχει ανατεθεί				
Επιλέγει τις πιο αξιόπιστες πηγές πληροφόρησης				
Αξιολογεί τους κινδύνους στη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης				
Χειρίζεται με άνεση ψηφιακά μέσα				
Υπολογίζει τα συναισθήματα των άλλων στις αποφάσεις του/της				
Συμμετέχει στην ομαδική εργασία σε αυτό που του/της αναλογεί				

Περιγραφή ενδεικτικών δραστηριοτήτων για το portfolio μαθητή/-τριας

Το portfolio μαθητή/τριας θα περιλαμβάνει τα φύλλα εργασίας, τα φύλλα αξιολόγησης, οποιοδήποτε άλλο υλικό έχει παραχθεί στην πορεία του προγράμματος.

Παράρτημα

Α. Ενδεικτική επιστολή προς τους γονείς

Αγαπητοί γονείς και κηδεμόνες

Τη φετινή σχολική χρονιά μέσα στα Εργαστήρια Δεξιοτήτων το τμήμα του/της (ονοματεπώνυμο μαθητή/τριας) θα συμμετέχει σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα ευαισθητοποίησης σε θέματα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης με τίτλο «Η πορεία των εφηβικών σχέσεων από το χθες στο σήμερα». Το πρόγραμμα θα ολοκληρωθεί σε επτά εργαστήρια και θα το συντονίζει ο/η (ονοματεπώνυμο εκπαιδευτικού).

Σκοπός του προγράμματος αποτελεί η εκπαίδευση των μαθητών/τριών σε θέματα που αφορούν τις εφηβικές σχέσεις έτσι όπως αυτές διαμορφώνονται σε βάθος χρόνου από το χθες στο σήμερα. Θα σταθούν με σεβασμό και αξιοπρέπεια απέναντι στις ιστορίες που θα ειπωθούν και θα κατανοήσουν την πορεία των εφηβικών σχέσεων. Έτσι λοιπόν θα πάρουν συνέντευξη από τον παππού και τη γιαγιά ή από κάποιο άλλο πρόσωπο του στενού οικογενειακού κύκλου και θα τις αποδώσουν σε ένα μικρό κείμενο. Στο κλίμα ασφάλειας που επιδιώκει να καλλιεργήσει το πρόγραμμα εντάσσεται και η σύνδεση των γονέων/κηδεμόνων με την πορεία του προγράμματος. Αποκτώντας μια πιο ενεργή συμμετοχή στη διαδικασία, σας προσκαλούμε να γράψετε ένα γράμμα περιγράφοντας το κλίμα των εφηβικών σχέσεων στη δική σας εποχή. Να μας μεταφέρετε πως ένιωθαν οι έφηβοι εκείνον τον καιρό. Τα γράμματα αυτά θα διαβαστούν κατά τη διάρκεια του τρίτου εργαστηρίου. Η προσέγγιση των θεματικών πλαισιώνεται με επιστημονικό τρόπο. Αφού λοιπόν διατρέξουμε το πλέγμα των εφηβικών σχέσεων μέσα από δύο γενιές θα φτάσουμε στο σήμερα. Εδώ λοιπόν θα έρθει η σειρά των παιδιών σας να μας περιγράψουν πως βιώνουν τις εφηβικές σχέσεις στη σημερινή εποχή που μεταβάλλεται διαρκώς. Θα επιχειρήσουμε να συγκεντρώσουμε όλες αυτές τις ιστορίες που θα προκύψουν και να φτιάξουμε μια μικρή ταινία και ένα βιβλίο.

Ο κόσμος γύρω μας αλλάζει και μεταβάλλεται με γοργούς ρυθμούς. Οι συνθήκες που έχει διαμορφώσει η παγκοσμιοποίηση με την είσοδο της τεχνολογίας σε κάθε πτυχή της καθημερινής ζωής και κατά συνέπεια και της σχολικής καθημερινότητας, αλλάζουν το τοπίο. Ζούμε σε μια εποχή που τη διακρίνει η ρευστότητα. Τα παιδιά μας, οι μαθητές και οι μαθήτριες, δεν μένουν ανεπηρέαστα από το κλίμα που διαμορφώνεται. Μας χρειάζονται δίπλα τους για να τα στηρίξουμε και να τα υποστηρίξουμε και να τα ακούσουμε όταν θα είναι έτοιμα να μας μιλήσουν.

Σας ευχαριστούμε για τη συνεργασία.

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020»
που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

This work is licensed under Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International.
To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη